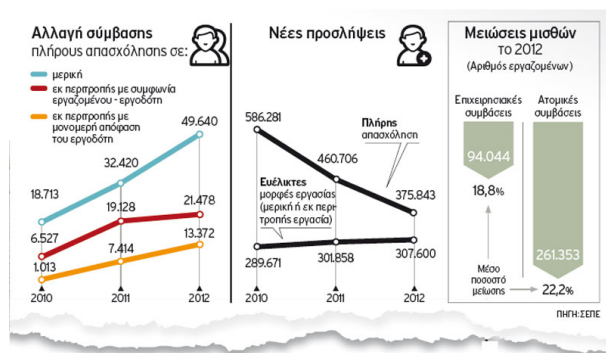

ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΓΙΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (της Κατερίνας Κοκκαλιάρη)

Η ανεργία σπάει κάθε ρεκόρ

Σε ζούγκλα έχει μετατραπεί η αγορά εργασίας, καθώς 1,5 εκατομμύριο απασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα έχουν υποστεί μείωση μισθού ή παραμένουν απλήρωτοι ακόμα και για μήνες.

Οι μισθοί βρίσκονται κυριολεκτικά σε ελεύθερη πτώση, η αγοραστική δύναμη κατρακυλά 30 χρόνια πίσω και χιλιάδες επιχειρήσεις κάνουν... στάση πληρωμών στο προσωπικό τους.

Αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ, βάσει των οποίων, σε σχέση με το 2010, μόνο ένας στους δέκα εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα έχει διατηρήσει τον μισθό του περίπου στα ίδια επίπεδα. Οι υπόλοιποι εργαζόμενοι είτε δεν πληρώνονται, είτε έχουν υποστεί μείωση μισθού, ενώ, αν ληφθούν υπόψη και τα φορολογικά μέτρα, το εισόδημα έχει «κοπεί» στη μέση (μείωση 50% μέσα σε μία τριετία).

Ενδεικτικό της κατάστασης είναι πως η μία στις δύο επιχειρήσεις -με βάση έρευνα που θα παρουσιάσει την Τρίτη η ΓΣΕΒΕΕ- δηλώνει πως δεν καταβάλλει έγκαιρα τους μισθούς.

Εφιαλτικό τοπίο

Στις περισσότερες περιπτώσεις οι καθυστερήσεις στην πληρωμή ξεκινούν από λίγες μέρες και φτάνουν τους τέσσερις με πέντε μήνες.

Το νέο «τοπίο» που διαμορφώνεται στην αγορά εργασίας είναι εφιαλτικό, καθώς:

- Σε 800.000 με 900.000 υπολογίζονται σύμφωνα με το Ινστιτούτο (INE) της ΓΣΕΕ οι εργαζόμενοι που είτε δεν πληρώνονται καθόλου, είτε παίρνουν μόνο τμήμα του μισθού τους. Το τελευταίο διάστημα αυξάνονται συνεχώς οι περιπτώσεις όπου εργοδότες δίνουν 100 ή 200 ευρώ τον μήνα αντί για μισθό, λέγοντας πως θα καταβάλουν μελλοντικά το υπόλοιπο ποσό! Με βάση τις εκτιμήσεις, μέχρι το τέλος του χρόνου θα έχουν φτάσει το 1 εκατ. οι εργαζόμενοι που είτε δεν πληρώνονται καθόλου, είτε εισπράττουν μόνο ένα μικρό τμήμα του μισθού. Ενδεικτικό των διαστάσεων που έχει πάρει η... στάση πληρωμών από τις επιχειρήσεις είναι πως πέρυσι ήταν 400.000 οι εργαζόμενοι που βρίσκονταν σε αυτήν την κατάσταση.
- Μείωση μισθού με επιχειρησιακές ή ατομικές συμβάσεις είχαν -με βάση τα στατιστικά στοιχεία του ΣΕΠΕ- την περσινή χρονιά 355.397 εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα. Συγκεκριμένα πέρυσι 261.353 εργαζόμενοι είδαν τους μισθούς τους να μειώνονται κατά μέσο όρο 22,2% με ατομικές συμβάσεις (οι μειώσεις είναι από 17,4% έως 28,3%). Την ίδια στιγμή 94.044 εργαζόμενοι είδαν τις αποδοχές τους να υποχωρούν κατά 18,8% με επιχειρησιακές συμβάσεις (οι μειώσεις ανάλογα με την επιχείρηση είναι από 5,3% έως 30,4%).
- Μείωση μισθού είχαν και άλλοι 65.490 εργαζόμενοι που πέρασαν από την πλήρη απασχόλησης στις ευέλικτες μορφές εργασίας. Ειδικότερα από το σύνολο των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης 49.640 «μετατράπηκαν» σε μερικής, 21.478 σε εκ περιτροπής με συμφωνία εργοδότη και εργαζομένου και 13.373 σε εκ περιτροπής με μονομερή απόφαση του εργοδότη. Ουσιαστικά οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι βλέπουν τις ώρες ή τις ημέρες απασχόλησης να «κόβονται» ακόμα και στη μέση, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα αντίστοιχη μείωση και στον μισθό. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου εργαζόμενοι καλούνται να δουλέψουν μόλις μία ημέρα

την εβδομάδα, με αποτέλεσμα όχι μόνο να βλέπουν τον μισθό τους να καταρρέει, αλλά και να δυσκολεύονται να κατοχυρώσουν ακόμα και το «μίνιμουμ» ενσήμων για υγειονομική περίθαλψη.

- Στροφή στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης - που συνεπάγονται και χαμηλότερους μισθούς- κάνουν και οι εργοδότες που προχωρούν σε νέες προσλήψεις. Συγκεκριμένα πέρυσι έγιναν 375.843 προσλήψεις για θέσεις πλήρους απασχόλησης και 307.600 προσλήψεις για ευέλικτες μορφές εργασίας (μερική, εκ περιτροπής εργασία κ.ά.).
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα στοιχεία που θα παρουσιάσει την Τρίτη η ΓΣΕΒΕΕ, που έχει κάνει έρευνα για το θέμα. Μεταξύ άλλων προκύπτει πως το τελευταίο διάστημα έχουν περιοριστεί οι απολύσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ωστόσο έχουν «επεκταθεί» οι μειώσεις μισθών και οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Ενδεικτικά αναφέρεται πως -με βάση την έρευνα- το τελευταίο εξάμηνο τριπλασιάστηκαν οι επιχειρήσεις που προχώρησαν σε μειώσεις στους μισθούς του προσωπικού τους.

Το ίδιο διάστημα αυξήθηκε κατά 17% ο αριθμός των επιχειρήσεων που μείωσαν ώρες και ημέρες εργασίας (και επομένως υπήρξαν και ανάλογες περικοπές στους μισθούς των εργαζομένων).

«Αν θέλουμε να ξεφύγουμε από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης και να ανατάξουμε την ψυχολογία των επιχειρηματιών και των καταναλωτών, πρέπει το 2014 να εξαγγελθεί αύξηση μισθών και συντάξεων στον δημόσιο τομέα και στους συνταξιούχους, έστω και κατά 1%, έτσι ώστε να σταλεί το αντίστοιχο μήνυμα και στον ιδιωτικό τομέα», τονίζει ο πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ Δημήτρης Ασημακόπουλος.

Την ίδια στιγμή εκτός ελέγχου είναι η «μαύρη εργασία», που με βάση τα στοιχεία της ειδικής υπηρεσίας του ΙΚΑ εκτοξεύτηκε στο τέλος της περσινής χρονιάς στο 36%. Περισσότερο από 1 εκατ. άτομα δουλεύουν χωρίς να έχουν ασφαλιστική κάλυψη, με το πρόβλημα να είναι εντονότερο στον τουριστικό κλάδο

(ξενοδοχεία, επισιτισμός), στις οικοδομές και γενικότερα στην παροχή υπηρεσιών (κομμωτήρια, διανομή φαγητού κ.ά.).

Ωστόσο, ακόμα και στις περιπτώσεις που δηλώνεται από τις επιχειρήσεις η απασχόληση εργαζομένων στα Ταμεία, δεν σημαίνει πως καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές. Εκτιμάται πως το 35% καθυστερεί να καταβάλει τις εισφορές και το 15% δεν τις καταβάλλει καθόλου, με το πρόβλημα να είναι εντονότερο στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών.

Οι απώλειες των ασφαλιστικών ταμείων από την αύξηση της ανεργίας και τη μείωση των μισθών (που οδηγούν σε πτώση των εσόδων από εισφορές) εκτιμάται πως φέτος θα είναι περίπου 1,5 δισ. ευρώ. Ουσιαστικά δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος, με τις μειώσεις των μισθών να πλήττουν τα οικονομικά των Ταμείων και ανοίγει ο δρόμος για νέες περικοπές στις συντάξεις.

Η ανεργία σπάει ρεκόρ, το χρήμα λιγοστεύει...

Τριάντα χρόνια πίσω έχει γυρίσει η αγοραστική δύναμη των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, ενώ σπάει κάθε «ρεκόρ» η ανεργία. Αποκαλυπτικά για την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά εργασίας είναι τα στοιχεία του επιστημονικού διευθυντή του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ – ΑΔΕΔΥ Σάββα Ρομπόλη με βάση τα οποία:

- Η αγοραστική δύναμη των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα έχει γυρίσει στα επίπεδα της δεκαετίας του 1980. Ακόμα μεγαλύτερες απώλειες έχουν όσοι αμείβονται με την εθνική συλλογική σύμβαση που είδαν την αγοραστική τους δύναμη να κατακυλά στα επίπεδα που ήταν στο τέλος της δεκαετίας του 1970.
- Το ποσοστό της ανεργίας (όπως καταγράφεται στα στατιστικά στοιχεία) αναμένεται να φτάσει φέτος το 29%. Η πραγματική ανεργία -με βάση τις εκτιμήσεις- θα σημειώσει νέο «ρεκόρ» και θα εκτοξευτεί στο 34% με 35%. Σε μία τέτοια περίπτωση 1,75 εκατ. άτομα θα ψάχνουν δουλειά.
- Στο τέλος του έτους τουλάχιστον το 80% των εργαζομένων

θα καλύπτεται με ατομικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις, με τους μισθούς να υποχωρούν κάτω από τα επίπεδα των κλαδικών συμβάσεων. Ημερομηνία-κλειδί είναι η 14η Μαΐου, καθώς μέχρι τότε παραμένει σε ισχύ η μετενέργεια 42 κλαδικών συμβάσεων (που καλύπτουν 500.000 εργαζομένους). Σε περίπτωση που στο διάστημα αυτό δεν υπάρξει νέα συμφωνία, ανοίγει ο δρόμος για μειώσεις μισθών με ατομικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις (κάτι που κατά μέσο όρο θα οδηγήσει σε νέες περικοπές της τάξης του 20%).

0 κατώτατος μισθός

Στο «μέτωπο» της εθνικής συλλογικής σύμβασης εργασίας, από την 1η Απριλίου θα τεθεί σε ισχύ ο νέος τρόπος καθορισμού του κατώτατου μισθού. Οι τελικές αποφάσεις θα λαμβάνονται από την κυβέρνηση ύστερα από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και αφού ληφθούν υπόψη μια σειρά παράγοντες όπως είναι η πορεία της οικονομίας και της ανεργίας.

«Ομπρέλα προστασίας» σε όσους αμείβονται με την εθνική συλλογική σύμβαση προσφέρει ο νέος μηχανισμός του υπουργείου Εργασίας που προβλέπει την άμεση σύνδεση ΟΑΕΔ, ΙΚΑ και ΣΕΠΕ (Επιθεωρητές Εργασίας). Ουσιαστικά θα υπάρχει άμεση ενημέρωση για τα τις αποδοχές που καταβάλλει η επιχείρηση στο προσωπικό του και δεν θα είναι δυνατόν να «σπάσει» ο κατώτερος μισθός.

Με τον νέο μηχανισμό ο υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης θα μπορεί να έχει άμεση ενημέρωση για την κατάσταση της αγοράς εργασίας τόσο σε επίπεδο κλάδου όσο και περιφέρειας. Το νέο σύστημα λειτουργεί από την 1η του μήνα και υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία: για τις αναγγελίες πρόσληψης, τις καταγγελίες σύμβασης αορίστου χρόνου και τις οικειοθελείς αποχωρήσεις. Ενδεικτικά αναφέρεται πως μέσα σε οκτώ μέρες έγιναν 12.188 αναγγελίες πρόσληψης και υπεβλήθησαν 18.142 καταστάσεις προσωπικού.

- 1,5 εκατ. απασχολούμενοι έχουν υποστεί μείωση μισθού ή παραμένουν απλήρωτοι για μήνες, ενώ μόνο ένας στους δέκα έχει διατηρήσει τον μισθό του στα επίπεδα του 2010,

- 80% των εργαζομένων μέχρι το τέλος του 2013 θα καλύπτεται με ατομικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις, με τους μισθούς να υποχωρούν κάτω από τα επίπεδα των κλαδικών συμβάσεων

Κατερίνα Κοκκαλιάρη
kokkaliari@pegasus.gr
Πηγή/φωτό: Έθνος